UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Iurisdictionum, Iudiciorum, & Criminum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm XCII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96538

Visual Library

proſint, vt colligitur ex iis, quæ hñr in c. ex parte. il 1. de teſti. & per Spec. in ti. de teſte. in §. opponitur contra teſtem. in vlt. col. in fin. ver. & aliter intelligere eſt multũ errare, prout docet nos practica, quę eſt, & intelligitur hoc modo. Ex quibus apparet hãc exceptionũ reſeruationem excipiẽti multũ prodeſſe poſſe coram iudice ipſius cauſę, nam ſi iudex cognouerit excepta contra leuationem, & publicationem teſtamẽti oppoſita valere, & legitima eſſe, ipſe inſtr̃o teſtamẽti producto fidem non adhibebit; ſed ſtantibus & cõſuetudine, & aliis coram ipſo iudice cauſæ allegandis, is profecto illi fidẽ indubitatam adhibebit eo modo, quo illud leuari, & publicari admiſit dñs exequutor, qui nõ debet aliter admittere leuationẽ, & publicationẽ originalis teſtamẽti petitã ab illis de Volta, niſi modo, & forma, quibus primã ab illis de Blãchis petitã admiſit, ex quo prima fuit admiſſa parte pñte, & ſaluis ſuis exceptionibus, & ſumus inter eaſdẽ partes, & in eadem cauſa, & ideò illa prima admiſſio dr̃ quoad ipſam partẽ tranſiuiſſe in rẽ iudicatã, arg. l. & an eadẽ. cũ ll. præcedentibus. ff. de excep. rei iud. Præterea dñs exequutor admittendo leuationẽ, & publicationẽ teſtamenti ſaluis exceptis, non dr̃ in aliquo partẽ grauaſſe, nec grauare, & pars non debet, nec poteſt ob hmõi admiſſionem conqueri, qm̃ per reſeruationem exceptionum dr̃ ipſi parti ſuccurſum, & exequutor ſic admittendo facit id, quod ſibi ius permittit, & concedit, ut hr̃ in d. c. ex parte. il 1. per Abb. maximè in 6. col. in verſi. extra gl. & doc. ibi, & per Spec. in ti. de teſte. in c. præſentium. de teſti. cum ſi. Ex quibus ceſſant ea, quę pars aduerſa ſæpius replicãdo dicebat, ꝙ ſi leuatio inſtr̃i fieri deberet eo modo, quo prima facta fuit, non eſſent ſalua excepta ipſis de Volta, quæ tñ dñs exequutor voluit illis ſalua fore, nam, ut ex prædictis colligitur, apparet excepta eſſe ſalua, & fortè prodeſſe poſſe ipſis de Volta, quæ an ꝓſint, ſeu prodeſſe poſſint, necne, cognoſcet iudex cauſæ, qui ex inſpectione exceptionum ab illis de Volta oppoſitarum optimè poterit cognoſcere, in quo loco teſtamentum fuit apoſtillatum, & interlineatum, & an illi ſit fides adhibenda, necne. Et ſi illi de Volta in ſuis exceptionibus clarè, & expeditè nõ oppoſuerint, nec vitia originalis ſpecificauerint, & leuatio, ac publicatio teſtamẽti fuerint ipſis pñtibus admiſſa, eis eſt imputandum, qm̃ clarè, & expeditè debebant opponere, arg. eorum, quæ ſupra dixi, & eſt de mente Feli. in d. c. ex literis. in 5. col. verſi. & eſt imputandũ. Conſtat ẽt ex prędictis, ꝙ & ſi parti aduerſę permittẽda eſt leuatio, & publicatio teſtamenti, quia hoc negari non põt, tamen non debet ſub diuerſa forma à prima concedi, tum attenta conſuetudine, quæ eſt in loco inter oẽs notarios, & maximè attenta conſuetudine notarij, qui fuit rogatus, quæ in leuando, & publicãdò ſer
28 uanda eſt per ſupradicta, † nec verum eſt illam eſſe talem, quæ non ſit ſeruanda, iuxta c. fin. de conſue. imò eſt rationabilis, & utilis, alioquin plurima, & infinita inſtrumenta maximę importantiæ in ciuitate Boloniæ corruerent, quod non eſt dicendum, nec tolerãdum, per ea quę ſupra dixi poſt Feli. & alios, tum etiã quia ipſe R. D. Exequutor, qui ſemel uno modo admiſit, non debet, nec poteſt in eadem cauſa inter eaſdem perſonas, ad inſtantiã alterius partis, alio, & diuerſo mõ admittere, ꝑ ea, quę ſupra plenius deduxi. Et ita de iure concludendũ eſſe exiſtimo. Laus Deo.

S V M M AE.

1 *Ex cõparatione literarum ſcriptura manu alicuius eſſe probatur.*

2 *Rogitus notarij ex quibus clauſulis, & abbreuiaturis in inſtrumento appoſitis inferatur, atque probetur.*

3 *Abbreuiatura inſtrumenti ſecundum ſolitum, & conſuetum modum notarij interpretatur, & ſecundum illum perinde eſt, ac ſi verba eßent ſpecialiter expreſſa.*

4 *Rogitus notarij ex diuturnitate temporis longiſſimi triginta, vel quadraginta annorum prę ſumitur etiam, quando de graui alterius contrahentis præiudicio ageretur.*

Idem de ſolemnitate extrinſeca.

5 *Ac etiam ſi in ſcriptura illius defectus expreßè appareret.*

6 *Rogitus notarij dicitur de ſolemnitate intrinſeca, & quomodocunque poteſt ex verbis inſtrumenti præſumi.*

7 *Rogitum notarij in dubio præſumi plurimi uoluerunt.*

8 *Et quando hoc ſit verum, & quando non.*

9 *Teſtes in inſtrumento deſcripti dicuntur rogati, quando ſub abbreuiatura ſcriptum fuit teſtibus &c.*

10 *Rogitus notarij præſumitur, quãdo teſtes fuerũt rogati, & ecõtra.*

11 *Notarius cogi poteſt ad ſcribendum, recepta tamen mercede, & nume. 13.*

12 *Inſtrumentum eße perfectum quomodo, & ex quibus uerbis cognoſcatur.*

13 *Notarij non intereſt ſcribere, niſi ratione mercedis pro rogitu, & extẽſione, et aliter nec rogatus eẽ cogitur, nec ſcribere tenetur.*

14 *Inſtrumentum, ſeu ſcripturam notarius ſcripſiße præſumitur, ad inſtantiam partiũ, quæ mercedis expenſam ſoluere tenebãtur.*

15 *Notarius ſcribens protocollum contractus in dubio præſumitur rogatus non ſimpliciter, ſed etiam ab ipſis contrahentibus.*

16 *Notarius ſubſtitutus, & cui ſcripturæ alterius notarij mortui sũt cõmiſſæ, poteſt extendere, & authenticare protocolla notarij mortui, etiam ſi in eis non ſit appoſitum nomen, ſignum, & ſubſcriptio ipſius notarij: & quando ſecus ſit. num. 21. & 29.*

17 *Notarius ſubſtitutus debet ſeruare formam, quam notarius mortuus in ſimilibus inſtrumentis obſeruare ſolitus erat.*

18 *Signi, ſubſcriptionis, ac nominis notarij defectus protocolla, et inſtrumenta non uitiat, ſi aliter de rogitu illius conſtet.*

19 *Protocollum, & Abbreuiatura notarij quoad effectum authenticandi, non requirunt omnia in inſtrumento publico, et authentico requiſita, & num. 27.*

20 *Et quid quoad effectum probandi, & nu. 27.*

22 *Exempla ſimplicia non fiunt cum die, anno, menſe, & aliis ſolemnibus.*

23 *Et ex originali alterius notarij fiunt, & aſſumuntur de mandato partium, uel iudicis.*

24 *Exemplum facit ſemiplenam probationem, quando non reperitur originale.*

25 *Et propter illud eſt iuramentum ſuppletorium deferendum.*

26 *Protocolli, aut inſtrumenti alterius notarij publicatio, & authenticatio quando partis citationem requirat, & quando non.*

27 *Protocollum, ſeu ſcheda notarij, quando debeat habere omnia, quæ inſtrumentum publicum habere debet, & quando non.*

28 *Notarius ſubſtitutus poteſt protocolla alterius notarij authenticare, & publicare cum ſuppletione deficientium in protocollis, quæ ſubſtantiam ueritatis non concernant.*

29 *In ultimis uoluntatibus maior eſt adhibenda ſolemnitas, & cautela, quàm in actibus inter uiuos.*

EPITOME.

ROGITVM notarij in caſu huius cõſilij prę ſumi, ac etiam ex verbis in inſtrumento poſitis apparere.

Et notarium ſubſtitutum poſſe extendere, & in authenticam formam redigere ſchedas, & protocolla notarij mortui, ſupplendo nomen, ſignum, & ſubſcriptionem notarij, ac alia in illis deficientia, quę ſubſtãtiã ueritatis non cõcernerent, plenè hic demõſtrat̃.

CONSILIVM XCII.

MOTIVA ab excellentiſſimo ſenatu Ioanni Franciſco exhibita breuiori, quo potero, ſermone, pro uiribus tollere conabor. Prę ſuppoſito itaq; ſecundum ea, quę in puncto mihi porrecto proponuntur, ꝙ ſcheda, ſeu protocollum, ſuper quo diſceptatur, fuerit manu ſer Philip
1 pi ſenioris ſcriptum, † ut ex comparatione literarum facta conſtare dicitur per ea, quę habentur in l. comparationes. cum authen. ibi poſita. C. de fide inſtrum. & in l. ſcripturas. cum authen. ſequen. C. qui potio. in pigno.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

pigno. hab. & ubique doct. & per Alex. in conſi. 166.
& in conſi. 101. uol. 2. in conſi. 190. uol. 6. & in conſil.
2 195. vol. 7. Item p̄ſuppoſito, ꝙ † notarius qui proto-
collum illud inter alias ſcripturas dicti ſer Philippi
repertum ſcripſit, rogatus fuerit ſcribere, & de eius
rogitu appareat, ut aſſeritur, & infertur ex illis uerbis
in dicto protocollo, ſeu ſcheda appoſitis, & inde &c.
3 † quæ clauſula, & abbreuiatura declaratur ex conſue-
tudine, & ex aliis inſtrumentis publicis dicti ſer Phi-
lippi, in quibus extenditur hoc modo, & inde præce-
perunt partes inſtrumentū fieri &c. quæ uerba pro-
pter illam abbreuiaturā &c. perindè habētur, ac ſi fuiſ
ſent in protocollo, de quo agitur, ſpecialiter expreſsa
propter ſolitū, & cōſuetum modū ipſius notarij, qui
ſeruandus eſt ad not. per omnes in l. gallus. §. idem
credendū. ff. de lib. & poſth. & in indiuiduo per Abb.
& Felin. in c. cum P. in 3. col. extra de fide inſtrum. &
per Cyn. in l. contractus. in fi. uer. ibiq; alii. C. de fide
inſtrum. ſed ſi illa uerba & inde &c. fuiſſent ſic exten
ſa in ſcriptura, de qua dubitatur, profectò de rogitu
4 notarij cōſtare diceretur, ergo &c. Præterea † poſito
ſine ueritatis præiudicio, rogitū notarij regulariter
dici eſſe de ſolemnitate extrinſeca, quæ præſumi non
ſolet ad not. in l. ſciendum. ff. de verb. obl. tñ ex diutur
nitate longiſſimi temporis triginta, uel quadraginta
annorū illa præſumenda eſt ēt, quando de graui alte-
rius ꝯhentis præiudicio ageretur, ad tradita per Imo.
in c. peruenit. per illum tex. cum gl. extra de empt. &
& uend. & in l. qui in aliena. ff. de acquir. hæred. Salic.
in l. ſi filius. C. de peti. hæred. & hoc multum cōmēdat
Feli. in c. albericus. in vltimis uerbis. extra de teſtibus.
& in c. ſicut. ī tertia limitatione. col. 18. num. 30. extra
de re iudica. ubi multa ad proppoſitū cumulat. Nec
5 aduerſatur, † ꝙ adſit ſcriptura, in qua expreſsè cōſtet
rogitum non interueniſſe, quo in caſu ſm aliquos
ſolemnitas extrinſeca ex diuturnitate tēporis non eſt
præſumenda, ut uoluerunt nōnulli relati à Fel. in d. c.
ſicut. col. 20. in 7. declaratione. quia Feli. ipſe ibi poſt
infinitos, quos allegat, dicit cōtrarium eſſe uerius, il-
6 ludque confirmat. Quinimmò † quādo quomodo-
cunque poteſt ex uerbis inſtrumenti præſumi, ꝙ no-
tarius fuerit adhibitus, ut quia dixerit, ſcripſi, publi-
caui, uel aliis ſimil. uerbis uſus fuerit, tūc rogitus no
tarij cenſetur eſſe de ſolemnitate intrinſeca, quæ in
dubio præſumitur, ut uoluit Bar. quem cæteri ſequun
tur in d. l. ſciendum. in vlti. col. & dicit Albe. in auth.
rogati. C. de teſtibus. quòd & ſi rogitus teſtium dica
tur eſſe de ſolemnitate extrinſeca, tñ rogitus notarij
eſt de ſolemnitate intrinſeca, quæ præſumi ſolet: ſed
in hac ſcriptura adſunt illa uerba & inde &c. & illa,
in quorum &c. iunctis præmiſſis, ex quibus infertur,
& præſumi poteſt rogitus notarij, ergo rogitus nota-
rij in caſu noſtro præſumetur interueniſſe tanquam
7 de ſolēnitate intrinſeca: & ꝙ † rogitus notarij in du-
bio præſumat̄, ēt ſi notarius hoc inſtrumēto nō ſcri-
pſerit, uolūt infiniti doct. magnæ auctoritatis, ut fue-
runt Bal. in conſi. 22. lib. 1. qui dicit tenētes contrariū
malè ſentire. Ant. de But. poſt Ioan. And. ī c. 1. de fide
inſtrum. Bart. & Ang. in l. domitius. ff. de teſtam. Bal.
in d. auth. de tabellio. & ipſe Bal. etiā in rub. C. de fide
8 inſtrum. in 3. col. inquit, quòd † quādo inter notariū,
& partes lis eſt de rogitu, in dubio rogitus nō præſu-
mitur, at quādo ſolum inter partes de eo dubitatur,
rogitus præſumitur ex eo ſolū, ꝙ notarius inſtrumen
tum ſcripſit, nā, ut actus ualeat, fit hęc interpretatio,
arg. l. 3. ff. de teſtamen. milita. & l. quoties. ff. de rebus
dubiis. cum ſimilibus. non enim intererat notarii in-
ſtrumentū ſcribere, ſed partiū, ergo in dubio ad illa-
rū inſtātiā, & requiſitionē ſcriptū debet interpretari,
ut inquit Rom. in d. l. ſciendum. in q. 13. & tangit ibi
Imol. in ulti. col. per ea, quæ uoluit Guliel. de C
ibi Bar. in l. edita. C. de e len. & facit tex. cū ibi
c. cōſtitutus. extra de teſtibus. & per Bar. in l. de
lo. §. ſi quis ipſi prætori. in q. 10. ff. de noui oper.
9 Rurſus † ex quo apparet teſtes deſcriptos fuiſſe
tos, ut in principio inſtrumēti habetur, ibi om
ciuibus dictæ ciuitatis teſtibus &c. ſub qua im
tura &c. ſubintelligūtur hæc uerba adhibitis, &
tis, ſeu rogatis, iunctis iis, quæ dicūt Bart. et ali
idem credendū. & in l. hæredes palam. §. in teſta
tis. ff. de teſtam. & in ſpecie hoc uoluit Bal. in l.
10 ſultiſſima. in princip. C. de teſtam. ſequitur, † q
dicēdum, & præſumendū eſt de notario, arg. no
Bal. in d. auth. rogati. & per Bar. in d. l. domitius
d. l. hac conſultiſſima. ubi ſicut teſtes rogati pr
tur, ita & notarius, & econtra: & hoc eſt ueri
quia cū notarius ſit ille, qui ſcribit teſtes fuiſ
tos, & qui ſecundum cōem ſtilum, & conſu
nomine partium teſtes rogat, præſumēdum
ſum notarium fuiſse rogatum ſcribere, & pr
ne in uanum laboraret, argum. not. per gl. in
11 uer. abſentia. in fi. de elect. in 6. † ſua enim nō
intereſſe ſcribere, niſi ratione ſui officij, pro
recepta tamen mercede ſui rogitus, & non
ſcribendum cogi poteſt, argum. tex. cum
Bar. in l. 1. C. de tabula. lib. 10. in l. prætor
prin. ff. de eden. & Bar. in l. 1. ff. furti aduc
12 allegatis ibi per Alex. Præterea † cū in pr
ſtrumēti teſtes reperiātur deſcripti, & dictum
præſentibus teſtibus &c. in quorū &c. in quor
licet præſentia, ibiq; &c. Item cū locus, & loc
& annus, & dies non ſoleant deſcribi, niſi in e
re, quo contractus, & inſtrumentum legitur, a
ficitur, ut experientia docet, quæ in his debera
ut dicunt doct. in d. l. contractus. & in d. c. 1. &
cum P. inferri poteſt, inſtrumentum hoc fuiſſe
ter perfectum, & abſolutū, ſicuti ſi in eo dictum
actum in tali loco &c. quæ uerba actus perfecti
arguunt ad tradita per ſcriben. maximè Paul. d
in l. ſi is. ff. de teſtam. Bal. in auth. quod ſine in
C. de teſta. Angel. in authen. ut præpon. nom.
in prin. uerſi. item apponitur locus. & in auth.
mod. natur. effician. legi. §. illud. in fi. & Cyn. in
tractus. & conſequenter inſtrmentum fuiſſe
quia nō refert, an locus, teſtes, annus, conſ
fuerint expreſſi per illa uerba actum in tali
an vero per alia æquipollentia, alioquin eſ
tia potius uerbalis, quàm iuridica, quod n
13 dum. Corroborantur præmiſſa, nā, ut dictū
tarij non intereſt ſcribere, niſi ratione merc
do rogitu, & exteſione habere debet, alioqu
gitur eſſe rogatus, nec ſcribere tenetur Bar. in d.
in d. l. prætor. cum gl. & Alex. in l. argentarius
14 poſt alios. ff. de eden. ex quo infertur, † ꝙ ſi repe
inſtrumentum, vel nota alicuius cōtractus ſcri
vel ſcripta manu alicuius certi notarij, præſu
bet, ꝙ notarius ſcripſerit ad petitionem, & in
partium, quę mercedis expenſam ſoluere ten
tur per ea, quæ not. uoluit Felin. in d. c. ſicut. col.
pen. in 5. limita. de re iudica. ubi quando actus
requirit expenſam, is præſumitur factus ad in
& requiſitionem illius, ad cuius fauorem fit, &
ſoluere impenſam tenetur. Et ex prædictis ſatis
15 tè conſtat, quòd † licet notarius regulariter
eſſe rogatus, tamē in dubio præſumetur rogat
do ipſe protocollum, ſeu ſchedam cōtractus ſcri
ſet, & hoc præſertim in caſu noſtro dicendum
ex uerbis etiam inſtrumenti inferri uidetur: &
ſeparata eſſe uideātur notarium eſſe, uel præſum
gatum ſimpliciter, uel eſſe rogatū à cōtrahēt
par

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

partibus, tamen dico, ꝙ ex quo in hoc caſu notarius dicitur, ſeu præſumitur rogatus, debet ēt dici, ſeu prę ſumi rogatus à partibus, hoc eſt ab ipſis fratribus cō trahentibus, & in inſtrumento nominatis, tū ex diuturnitate tēporis, tū quia ipſi debuiſſent ſoluere expēſam protocolli, & extenſionis, tum ēt quia in terminis hoc uoluit Bar. ī l. 1. ī prin. & ibi Bal. ff. de hær. īſti. Alex. in l. ſtipulatio iſta. §. ſi quis ita. ff. de uerb. obli. & Bar. in d. l. ſciendum. in ult. col. & alij ibi cōiter. ¶ Stātibus præmiſſis, modo † ꝙ de iure ipſi ſer Philippo iuniori, cui auctoritate publica ſcripturæ aui ſui ſer Philippi ſenioris commiſſæ fuerunt, cum auctoritate iudicis licitum fuerit ſcripturam, de qua diſputatur, extendere, & in authenticā formam redigere, quamuis in ea non fuerit nomen ipſius notarii deſcriptū, nec ſignū appoſitū, nec ſubſcriptio adiecta, oſtēditur auctoritate doctorum, qui hoc cōiter dicunt, ut uoluit Bal. in l. fideicommiſſa. §. 1. ff. de leg. 3. & ſequitur Cy. poſt Franc. Accur. quem refert, & ſequitur in d. l. contractus. circa fi. & ibi Bal. & Pau. de Caſ. in 2. col. & Sali. & Ang. ēt in cōſi. 279. incip. thema ſuper quo. ī uerſ. oēs ergo iſtos defectus. qui oēs cōcludunt, ꝙ ſi in rogatione, ſeu imbreuiatura contractus notarius, qui ſcripſit, nō appoſuerit ēt nomen ſuū, nec ſubſcriptionem, nec ſignum, & ſic protocollū ſit tale, cui de per ſe fides non ſit adhibenda, nec dicatur adhuc publica ſcriptura, iuxta tex. cum ibi not. per Abb. Feli. & alios oēs in c. 1. & in c. cum P. de fi. inſtr. & per legiſtas in d. l. contractus. & per Alex. in l. prætor. §. cogentur. & in l. argentarius. in prin. ff. de eden. nihilominus poſt illius mortē alius notarius, cui ſcripturæ fuerunt commiſſæ, poterit auctoritate iudicis authenticare, & in publicam formam extendere, non mutando ſubſtantiam ueritatis, ſed ſolum ſupplendo nomen, & ſubſcriptionis defectum, & alia, quæ notarius mortuus ſupplere potuiſſet, ut per Bald. in d. l. contractus. in 2. col. Et quamuis Alex. in conſi. 153. in 2. uolu. col. pen. in uerſic. nec prædictis obſtat. intelligat hanc doctrinam, ſolum allegando aliquos, & non oēs, quos retuli, habere locum in caſu, in quo notarius fuiſſet rogatus ſcribere, ut quia in ꝓtocollo, uel per depoſitionē teſtium de rogitu conſtaret, quod etiā expreſſè dicit Ang. in d. conſ. 279. ſecus ſi uel per ſcripturam notarii, uel per teſtes non conſtaret notarium fuiſſe rogatum, licet rogatio, ſeu imbreuiatura manu illius notarii ſcripta appareret, tamen hæc declaratio Alex. vř expreſſè contra mentem præfatorum doctorum, qui non requirunt notarium fuiſſe expreſſè rogatum, ut colligitur ex uerbis Bald. in d. l. fideicommiſſa. §. 1. & Pau. de Ca. & aliorum in d. l. contractus. qui ſimpliciter, & indiſtinctè loquuntur: & idē uoluit Bal. ibi poſt Cy. Nec obſtat, ueluti ēt ſenſit Alex. ꝙ notarius ſubſtitutus non poſſit ſcire, quid ſit ſcribendum in authentico, quādo aliquid fuit à notario mortuo omiſſum: quia ſecundum Cy. † notarius ſubſtitutus ſeruare debebit illam formam, quam notarius mortuus in ſimilibus inſtrumentis obſeruare ſolitus erat, & hoc notarius ſubſtitutus ex conſuetudine, & auctoritate publica facere pōt. d. c. cū P. Præterea in caſu occurrēti de rogitu notarii conſtabat, tā ex uerbis, quā præſumptiuè, ut latius dictū fuit, & ideò notarius ſubſtitutus authenticare potuit, nō obſtante defectu nominis proprii, ſeu ſigilli, nā † |defectus nominis, & ſubſcriptionis, ac ſigni non nocet, ſi cōſtet de rogitu notarii primi, quia talis defectus non uitiat, nec eſt oīno neceſſarius, ut docet nos Feli. poſt alios, quos alleg. in d. c. 1. & in d. c. cum P. † Scheda. n. ſeu protocollum, quod abbreuiatura appellatur, quoad effectū illud authenticandi non expoſcit oīa ea, quæ in inſtrumento publico, & authentico requiruntur, ut colligitur ex dif-

finitione ipſius protocolli, ſeu abbreuiaturæ, quā po
nit Bal. in rub. in 6. col. in 1. q. C. de fi. inſtr. & Bar. in l.
Lucius. in prin. ff. de teſta. mili. dicit, ꝙ imbreuiatura
non habens ſignū notarii, fidem non facit, licet con-
trarium, & melius dicat in d. l. fideicommiſſa. §. 1. ff.
20 de leg. 3. Sed † quoad effectum probandi protocollū
debet habere nomen, & ſubſcriptionem notarii, ut
habetur in d. c. cum P. & per Bal. in d. rub. C. de fi. in-
ſtru. ¶ Non obſtat etiam id, quod dixit Alexan. in d.
conſi. & ante ipſum Pau. de Caſtr. in conſil. 297. Viſis
narratis. in 2. lib. ꝙ licet cōſtet de rogitu ſimpliciter,
ac etiam appareat protocollum eſſe ſcriptum manu
notarii mortui, ſi tamen in illo nomen, eiuſque ſub-
ſcriptio deficiat, non dicitur uerè conſtare, quis nota
rius fuerit ille, qui fuit rogatus, quamuis. n. appareat,
quis ſcripſerit, non tamen ſequitur, ꝙ is fuerit de cō-
tractu, ſeu inſtrumēto rogatus, nam potuit dicta ſcri-
ptura eſſe copia ex originali alterius notarii ſumpta,
& ideò per notarium ſubrogatum non pōt extendi,
ut fidem faciat, ut ibi latius per eos, quia reſpōdetur,
21 † ꝙ hæc declaratio poſſet procedere in caſu, in quo
ipſi expreſſè loquuntur, ut quādo notarius mortuus,
inter cuius protocolla ea ſcriptura ſine nomine, &
ſubſcriptione reperitur, habebat librum protocollo-
rum, in quo omnia ſua originalia habebat, & extra il-
lum librum poſt eius mortē reperta fuerit hmōi ſcri-
ptura manu ſua ſcripta ſine nomine, ſubſcriptione,
& ſigillo, tunc. n. talis ſcriptura non pōt per ſubſtitu-
tum authenticari, quia cenſetur potius una copia ali
cuius originalis alterius notarii, quàm notarii mor-
tui, ex quo in libro protocollorum nō eſt redacta: Et
in hoc caſu propriè ipſi loquuntur. At in caſu occur-
renti dictus ſer Philippus ſenior non habuit, nec reti
nuit librū protocollorū, & ſcriptura, de qua agitur,
fuit reperta inter alia ſua protocolla, & originalia di-
ſperſa, & extra filciam poſita, ergo ceſſat ratio, & con
ſideratio Alex. & Pau. in dictis conſ. Præterea præſup
ponitur fuiſſe probatum, ꝙ dictus ſer Philippus, qui
erat notarius integerrimę opinionis, & bonæ famæ,
& peritus, & habebat oīa ſua protocolla in filciis, ue-
luti ſeruari ſolet in ciuitate Caſalenſi, ſed ꝑꝑ depopu
lationem dictæ ciuitatis protocolla ipſius fuerūt par-
tim deperdita, & partim de filciis extracta: Quo fit, ut
dictæ ſcripturæ oēs tanquam in filcia repertæ potue-
rint auctoritate iudicis in publicam, & authenticam
formam redigi, ut eſt de mente Pau. & Alex. in dictis
cōſi. ut habet ī d. c. 1. & ī d. c. cū P. & expreſſè ꝑ Pau. de
Ca. in d. l. contractus. in 2. col. & facit id, quod voluit
22 Bar. in l. ſi quis. §. initium. ff. de eden. Rurſus † nō po-
tuit dici copia, ſeu exemplum originalis alterius no-
tarii, cum contineat annum, menſem, & diem, oīaq;
alia ſolemnia, quia ſimpliciter copiæ, & exempla ſic
non fiunt, ut in l. 1. §. editiones. ibiq; Alex. & alii. ff. de
23 eden. Præterea † copiæ, ſiue exempla ſimplicia, quæ
ex originali alterius notarii fiunt, & aſſumuntur, fiūt
de mandato partium, uel iudicis, ut in d. c. cum P. &
doc. omnes in auth. ſi quis in aliquo. C. de eden. & in
d. l. contractus. Sed de mandato aliquo non conſtat,
nec in dubio præſumitur, ut habetur in c. cum in iu-
re. de offic. deleg. & latè per Feli. poſt alios, quos alle-
24 gat in d. c. ſicut. de re iud. ergo &c. Et † poſito etiam,
quòd eſſet ſimplex exemplum, quod regulariter ple-
nam fidem facere non ſolet, ſaltem probationem ſe
miplenam facere dicitur, |Barto. & omnes in dicta
authenti. ſi quis in aliquo. & in l. admonendi. ff. de
iureiurando. & hoc eſt uerum, quando originale
non reperiretur, ut fuit de mente Bartol. in dicta l.
admonendi. & declarat Iaſo. in dicta authenti. ſi quis
in aliquo. in colum. antepenultima. ex quo ſequitur,
25 † nos eſſe in caſu, in quo deferendum eſt iuramētum

in defectum ſemiplenæ probationis.c.fin.de iureiur.
& d.l.admonendi.cum ſimilibus. ¶ Nõ obſtat aliud,
quod dicit Paul.Caſtren.in d.conſil.297. in quo dici-
tur ex aduerſo fieri magnũ fundamentũ, ꝙ ex quo in
hac ſcriptura protocolli nõ erat ſcriptum nomẽ,& ſi-
gillum notarii,nec reperiebatur ſubſcriptio,non po-
tuit protocollum etiã auctoritate iudicis in authenti
cam formam redigi,niſi parte citata,& cum cauſæ co
gnitione,ut ponunt doctores in d.c.cũ P.& in d.auth.
ſi quis in aliquo,& ibi Pau.de Caſtro, Salicet. & Bald.
& Ioan.And.Imo.& alii in d.c.cũ P.Quia reſpõdetur,
26 †ꝙ quãdo agitur de authenticãdo protocollũ notarii
mortui per eum, qui fuit ſubſtitutus, & cui ſcripturæ
auctoritate publica commiſſæ fuerunt, tunc nõ requi
ritur citatio, ſed ſufficit ſola ſpecialis auctoritas iudi-
cis,& ꝙ ab eo,cuius intererat,hoc petitũ fuerit, quia
tunc de publicatione,& authenticatione inſtrumen-
ti,ac eorum, quæ in originali continebantur, ſtatur,
& creditur ipſi notario ſubſtituto,ut uoluit Abbas, &
ante ipſum do.Cardin.in d.c.cum P.& ibi Felin. in 2.
col.qui ſic declarant,& probatur per illũ textũ, Alex.
in d.l.prætor.§.cogentur.ff.de edẽdo.Car.in conſi.74.
& Cyn.in d.l.contractus.in finalib.uerb. quando uerò
unus,uel plures notarii uellent exẽplare originale al
terius notarii adhuc uiui etiam auctoritate iudicis,
tunc tale exemplum fidem nõ faceret,niſi citatis iis,
quorum intereſt:& ita loquuntur doctores præallega
ti. Et ratio eſt, quia ſi originale notarii uiui etiam cũ
auctoritate iudicis à pluribus notariis exemplaretur
exemplum illud fidem non faceret, ut in d.c.cum P.
& in authen.ſi quis in aliquo.& ibi doctores.Similiter
quando peteretur inſtrumẽtum notarii uiui, uel mor
tui inſinuari, & publicari in terminis c.fin.de fide in-
ſtrument.& c.cum dilecta.de cõfirmatio.utili,uel in-
utili,tunc ẽt in tali inſinuatione citatio partis,&illius,
cuius intereſſe, requireretur:& hoc modo intelligan
tur ea,quæ uolũt Ioan.And.& alii,quos allegat Abb.
& Fel.in d.c. cum P.qui ambo ſic declarant, & benè:
& de tali publicatione inſtrumenti, in qua requiritur
citatio,loquitur etiam Salicet.poſt alios in d.authen.
ſi quis in aliquo. Ceſſat igitur in terminis noſtris fun
damentum Pauli de Caſtro in d.conſil.de citatione,
quæ non requiritur,quando ſimpliciter agitur de au-
thenticãdo protocollum notarii mortui per notariũ
ſubſtitutum auctoritate iudicis in terminis d. c. cũ P.
¶ Alia etiam, quæ conſiderat Alexan.in d. cõſil.153.
27 parum,uel nihil ſtrigunt,quia † licet uerum ſit, quòd
ſcheda, ſeu protocollum debeat habere omnia, quæ
inſtrumentum publicum habere debet, tamẽ hoc eſt
uerum quoad faciendam de per ſe plenã fidẽ, & pro-
bationem, ut declarant omnes legiſtæ, & canoniſtę
in d.l.contractus . & in d.c. cum P.ſed quoad effectũ
authenticandi protocollũ non eſt neceſſe, quòd de-
beat habere,& continere omnia, quæ inſtrumentum
publicum debet continere, de quibus per ſcriben. in
d.c.1.& in d.c.cum P.& per Bartolũ in d. l.ſi quis.§.ſi
28 initium.ff.de edendo.Immò † ſi ſcheda,ſeu protocol
lum non haberet nomen notarii mortui,nec ſigillũ,
nec ſubſcriptionem, nec alia huiuſmodi, poteſt au-
thenticari, & in publicam formam redigi per aliũ no
tarium auctoritate publica ſubſtitutum, de commiſ-
ſione tamen ſpeciali ipſius iudicis, cum ſuppletione
eorum,quę in protocollo deficiebant, dummodo ta
lia non ſint, quę ſubſtantiam ueritatis concernãt, ut
habetur per Frãciſcũ Accurſij,Cyn.Bald.Salice.Paul.
de caſtro, & alios in d.l.contractus. & Bal.in d.l.fidei
commiſſa.§.1.& Abb.in dicto c. cum P. in 1. colum.
in finalibus uerbis.¶ Cõſiderandum eſt etiam, quòd
29 † ultra quod Alexan. in d. conſi. 153. loquatur in ca-
ſu, in quo notarius mortuus habuiſſet librum proto-
collorũ,ut ſupra,uidetur etiã uelle, ꝙ ea, quę i
refert,& cõcludit, habeãt locũ, quando age
authenticãdo originale, ſeu protocollũ ultima
tatis,nõ autem actus inter uiuos, cũ maior ſit a
da cautela,& ſolẽnitas in ultimis uolũtatibus,
in actibus inter uiuos propter maius periculũ
tis,argumẽto tex.cũ ibi no.in l.hac cõſultiſſima
C. qui teſtamen. face. poſſ.& in l.cũ antiquitas
uer.C.de teſtamen.Abb.& alii in c. ſicut.extra
batio.Cũ itaq; nos ſimus in actibus inter uiuos
in ultima uolũtate,ea,quæ Alex.dicit in d.cõſi
poſſunt in caſu noſtro locũ habere, ueluti eſt de
te illius ibi in penult. col.in finalib.uerbis,ibi
mo &c. Plurib. in hac conſultatione uti po
cum amplius ſit campus,ſed his contentus ul
quę ab aliis excellentiſſimis aduocatis ſcrip
runt, finem dicendi facio. Laus Deo.

S V M M AE.

1 *Teſtes pro uniuerſitate,& ad probãdum illius actũ, qu*
uniuerſitate ſint idonei,& admitti debeant, & qua
Et qui de uniuerſitate in teſtes produci debeant,num.1
Et an aliorum adminiculo indigeant, nec ne,num.12.
2 *Statutum excludens probationem per teſtes non exclud*
per quinque, uel ſex teſtes.
3 *Statutum prohibens negatiuè,prohibitiuè, ac præcep*
nem teſtium de uniuerſitate pro ipſa uniuerſitat
to Bononienſi ſub rub. de teſtibus ab uniuerſitat
caſibus non producendis, declaratur.
4 *Exceptio firmat regulam in caſibus non exceptuatis.*
5 *Statuto,& legi præceptũ continenti an renunciari poſſit,*
ubi id declaratur.
6 *Statutum debet intelligi, & reſtringi, ut minus, quàm p*
ius commune,& ad terminos illius, quoad poſſit,redu
7 *Legis,& ſtatuti diſpoſitio prohibitiua,& negatiua excep*
caſus tantum,poteſt etiam in materia exorbitanti
ultra exceptos uel ex diſpoſitione aliorum iurium,uel
tudine rationis comprehendere.
Nec excludit alios caſus,qui alio modo,et alia uia includ
numer.9.
8 *Lex taxatiuè, & excluſiuè loquens poteſt etiam interpre*
extenſiuam ex diſpoſitione aliorum iurium recipere.
10 *Diſpoſitioni legis,uel ſtatuti prohibitiuæ, & negatiuæ*
do poſſit renunciari.
11 *Statutum quando ſolum in caſibus ab eo exceptis, & e*
non in alijs à iure communi exceptis, & comprehe
habeat, & quando ſecus.

EPITOME.

TESTES idonei an,& quando ſint illi de
tate pro ipſa uniuerſitate.

Et ſtatutũ Bononiẽſe ſub rubrica de teſtibus
uerſitate niſi in certis caſibus nõ ꝓducẽdis,

CONSILIVM XCIII.

VISIS dubitationibus ſubtiliſſimè c
uerſitatẽ fabrorum conſideratis ſu
tione, ſeu productione teſtiũ.& uni
to ſub rubrica de teſtibus ab uni
niſi in certis caſib. nõ producẽdis, omiſſis ſup
dico teſtes de uniuerſitate debere de iure rec
bandũ, ꝙ ſtatuta,& ordinationes, de qbus agit
1 in uiridi obſeruãtia: Ad qđ dicendũ moueor
mis ꝑ tex.ferè in terminis in c.tertio loco.extra
bat. ubi ad reprobandũ inſtrumẽtũ,ut diceba
ctum ab uniuerſitate ſuꝑ alienatione rerũ
uerſitatis,ſeu cõuentus,quod quidem dicitur
arduis iuxta ea, quæ habentur in c.non liceat
iunctis traditis in c.cum Ioannes.extra de fid
ad probãdã negatiuã,quæ ſui natura,& ex iur